

Internacional

LES TENSIONS DEL GOLF PÈRSIC

L'ombra de Khomeini plana sobre Occident

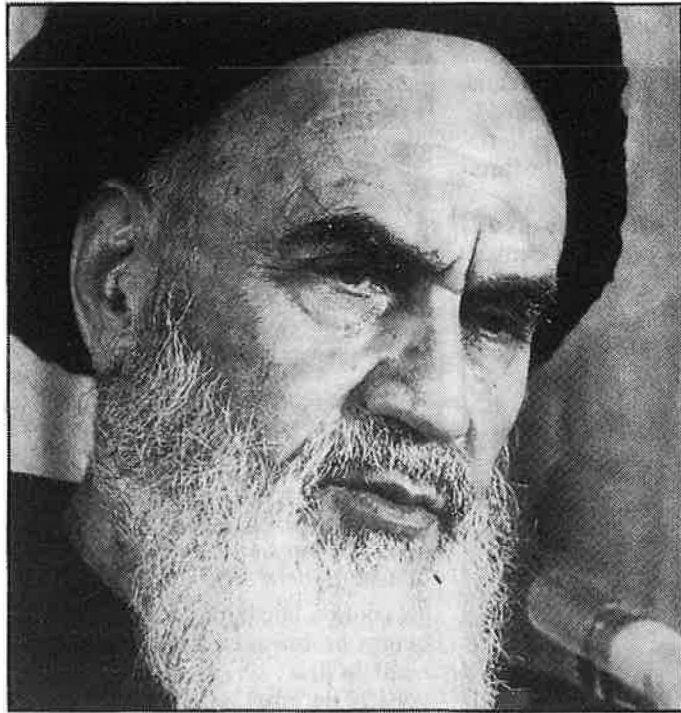
El mes de juliol ha protagonitzat una ràpida escalada cap a la internacionalització del conflicte Iran-Iraq. El procés ja fa anys que està en marxa però aquest juliol l'acceleració ha estat brutal. L'ocupació d'ambaixades a Teheran duu el tema, de nou, a l'actualitat.

Antoni Reig

Quan el 1979 queia el règim del xa de l'Iran i Khomeini instaurava una república islàmica els governs del món occidental no copsaren l'abast del canvi ni les repercussions en la política internacional. Tot i que s'ha demostrat de manera palesa que el nou règim político-religiós de Teheran és un dels factors de major inestabilitat al golf Pèrsic, l'Orient Mitjà i la política internacional, en general, durant l'actual dècada dels anys vuitanta aquella incomprensió inicial encara roman entre gran part de les classes dirigents polítiques d'Europa i Amèrica.

El 1980 Iraq atacava el nou Iran, creient que podria enfonsar fàcilment el nou règim i imposar la seva hegemonia al golf Pèrsic, però aquella guerra encara continua i s'ha convertit en el conflicte més sagnant dels que han sacsejat el món des que finalitzà la segona guerra mundial. La guerra ha anat acompanyada per un creixent progrés d'internacionalització que ha portat les flotes nord-americana, britànica i francesa a intervenir des del passat dia 21 de juliol al golf Pèrsic per protegir la navegació comercial de la zona. I les cinc potències permanents del Consell de Seguretat de les Nacions Unides (Estats Units, Unió Soviètica, Gran Bretanya, França i Xina), després de posar-se d'acord, feien votar el passat dia 20 de juliol als quinze membres del Consell una resolució exigint l'alto el foc a iranians i iraquians, amb l'amenaça de recórrer a sancions si no és acatada la resolució.

La intervenció naval de les tres grans potències militars del món occidental al golf obeeix a la urgència de protegir Kuwait, per part dels EUA, i els vaixells comercials propis, per part de francesos i britànics. Per entrebancar l'esforç de guerra de l'Iran, l'Iraq ini-

Els occidentals tendeixen a explicar-ho tot amb l'excusa del fanatisme religiós que representa Khomeini.

cià fa anys la «guerra dels petroliers» consistent a atacar els vaixells petrolers que anaven a carregar petroli iranià. Així, privava al règim islàmic de la seva principal font d'ingressos.

Iran no podia fer el mateix perquè l'Iraq exporta el seu petroli a través de l'oli ducte que el transporta a Turquia, però Teheran decidí que, si els seus vaixells eren atacats, no hi hauria seguretat per a ningú en el golf i es dedicà a atacar tota mena de vaixells, sobretot els procedents o que es dirigien a Kuwait, país aliat d'Iraq. També van rebre les conseqüències d'aquesta política, en menor grau, Aràbia Saudita i els Emirats Àrabs Units, igualment aliats de l'Iraq. Però el més afectat ha estat Kuwait, país que obté la totalitat dels seus ingressos de l'exportació de petroli, efectuada per via marítima a través del golf. Per això, l'emir kuwaitià ha posat la meitat de la seva flota comercial sota bandera i protecció de la flo-

ta nord-americana, ha llogat tres vaixells a l'URSS i altres tres a Gran Bretanya. El transport de petroli pel golf és vital per a Kuwait, i els EUA hi han anat en el seu ajut, perquè també convé als seus interessos polítics i econòmics.

Tot això comporta un greu risc d'enfrontament directe a les aigües turbulentes del golf entre nord-americans i iranians, és a dir, una extensió gravíssima de la guerra Iran-Iraq.

Els «cinc grans» volen parar la guerra

Ja que la guerra no presenta perspectives d'acabar-se, sinó que ambdós contendents estan en situació de prolongar-la indefinidament sense que s'albiri un guanyador clar ni a curt ni a mig terme i que el procés d'internacionalització del conflicte s'accelera, finalment les cinc potències del Consell

de Seguretat de l'ONU s'han posat d'acord per aprovar una resolució exigint l'alto el foc. La importància del fet ve donada perquè és la primera vegada que els «cinc grans» amenacen amb sancions que podrien concretar-se en un embargament dels subministraments d'armes als contendents. Tanmateix, aquesta decisió, cal matisar-la, perquè mentre els Estats Units, Gran Bretanya i França estan realment decidits a tirar endavant per aquest camí, que suposaria forçar una solució negociada i pacífica del conflicte, si els contendents es quedessin sense noves armes per enfrontar-se. La Unió Soviètica manté una posició ambigua i, tot i ser un dels principals subministradors d'armes a l'Iraq, negocia actualment amb l'Iran la sortida del seu petroli a través del territori soviètic; i la Xina és potser el país més reticent a un compromís real, ja que és un dels principals subministradors d'armaments a

l'Iran; només cal recordar que els míssils Silkworm que l'Iran ha instal·lat a l'estret d'Ormuz per controlar el pas de vaixells cap al golf Pèrsic són de fabricació xinesa.

La «guerra de les ambaixades»

Un altre aspecte que el mes de juliol ha estat notícia és el trencament de relacions diplomàtiques entre França i l'Iran, anunciat el dia 17. Aquest trencament té els precedents de la «guerra de les ambaixades» produïda fa uns mesos entre la Gran Bretanya i l'Iran, que ha reduït les relacions mútues al mínim possible després d'una cadena d'expulsions de diplomàtics, i la ruptura entre els Estats Units i l'Iran arran de l'ocupació de l'ambaixada nord-americana a Teheran, el 4 de novembre del 1979, i la conversió en ostatges de la cinquantena de diplomàtics.

El 17 de juliol era el punt final de quinze mesos d'esforços per part de la diplomàcia francesa per normalitzar les relacions mútues. El govern Chirac havia cedit en gran part a les exigències iranianes, tornant part dels diners que França es quedà (1.000 milions de dòlars), que van caure el règim del xa, corresponents al projecte Eurodif, foragitant del país el líder dels Mudjahidins del Poble, Massud Radjavi, un dels principals opositors al règim de Khomeini, i aturant el subministrament d'armes a l'Iraq. A canvi, París va obtenir l'alliberament de cinc ostatges francesos al Líban, però encara en queden altres cinc i Teheran exigia el retorn de tots els diners i la fi de les relacions militars i econòmiques franceses amb l'Iraq.

L'afer Gordji

L'afer Gordji, que ha conduït al trencament de relacions, de fet, té les arrels en els atemptats terroristes que el passat setembre sacsejaren París causant un elevat nombre de morts i ferits i caracteritzats pel seu caràcter salvatge i indiscriminat. Amb aquells atemptats contra gent innocent es pretenia l'alliberament de tres terroristes relacionats amb l'Orient Mitjà empresonats a França. Ara, es relaciona a Wahid Gordji amb aquells fets i se'l considera com el cap dels grups d'informació i d'acció iranianes que actuen a Europa.

Els ministeris de l'Interior i de Justícia de França han protagonitzat la crisi de relacions amb l'Iran més que no pas el d'Afers Estrangers, ja que, en

base a les informacions dels organismes de seguretat, la justícia decidí convocar Gordji, funcionari de l'ambaixada iraniana a París, que no té rang diplomàtic, per demanar-li explicacions sobre els atemptats del setembre passat. El sospitós no fou trobat, però el 2 de juliol, en un gest de desafiament, apareixia en públic a l'ambaixada. A partir d'aquí els fets es precipiten i l'11 de juliol es produeix un nou incident a l'aeroport de Ginebra, quan un diplomàtic iranià és escorcollat per la policia francesa i se li troben sis cartes ultraconfidencials destinades a l'ambaixada d'Iran a París.

Són missatges *top-secret* que el diplomàtic ha comès la imprudència de portar damunt seu, en lloc de passar-ies a través de la valisa diplomàtica. Per salvar la situació, el diplomàtic es tira per terra, crida, s'autofereix i dona la versió de que ha estat colpejat i maltractat pels duaners francesos.

L'endemà un vaixell mercant francès que navega pel golf Pèrsic és atacat per lanxes iranianes. I el dia 14 Iran acusa el cònsul francès a Teheran, Paul Torri, «d'espionatge, assistència a contrarevolucionaris en fuga, participació en una xarxa de tràfic d'estupefaents, antigüitats i divises».

Arribats en aquest punt, el president Mitterrand i el primer ministre Chirac decideixen trencar relacions amb l'Iran i l'anunci es fa públic el dia 17, però el fons de l'afer queda sense resoldre perquè França continua negant-se a deixar marxar a Gordji i els diplomàtics d'ambdós països s'han convertit en ostatges dins les respectives ambaixa-

des. Es negocia en secret, però ja ha quedat clar que l'Iran fa servir el terrorisme com una prolongació de la diplomàcia per altres mitjans. I els ostatges francesos al Líban poden acabar sent els qui paguin el plats trencats, ja que en un fet establert que, els grups libanesos pro-iranians que els detenen, obeeixen les ordres que els arriben de Teheran.

Un rebuig total dels valors de la cultura d'Occident

Queda clar, doncs, que el règim islàmic coneix perfectament el funcionament i les febleses del món occidental, mentre que els governants de Washington, París i altres estats occidentals desconeixen les raons i els mecanismes profunds de les accions polítiques del règim islàmic. La revolució khomeinista ha suposat un rebuig total de la cultura occidental, que amenaçava d'ofegar la cultura pròpia. Per això, els Estats Units són definits com el Gran Satanàs i França i la Gran Bretanya com els petits. Es tota una societat que ha reaccionat contra una invasió cultural, en el seu concepte més ampli, que, dirigida per un règim de religiosos polítics, els *aiatollahs*, (a l'Islam religiós i política sempre han anat íntimament units) no dubta a emprar tots els mitjans per fer front als qui considera els seus enemics. La ignorància i la incomprensió de fets tan elementals i alhora tan complexos porta molts dirigents occidentals a considerar que els iranianes estan bojos o que l'única solució és la força.

IZestaurant

Casa

LA ABUELA

(Tancat diumenges)

Reina, 17 - Telèfon 227 05 25

XÀTIVA (València)